

22142253

HEBREW B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
HÉBREU B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
HEBREO B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 13 May 2014 (morning)
Mardi 13 mai 2014 (matin)
Martes 13 de mayo de 2014 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for paper 1.
- Answer the questions in the question and answer booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

סיפורו של "שביל ישראל" – סיפור של אהבה והגנה על הטבע

תיירות-טבע ושמירה על הטבע הם שני ערכים הקשורים זה בזה. לכן, "החברה להגנת הטבע", שהיא האירגון הסביבתי הגדול ביותר בישראל, סימנה את "שביל ישראל" כמסלול טיולים בטבע, העובר לכל אורך מדינת-ישראל.

5 המטרה היתה לסמן מסלול טיולים אשר מתחשב בשימור הסביבה הטבעית בכל מקום בארץ. "החברה להגנת הטבע" רואה בשביל זה הישג גדול מפני שהוא מחזק את הצלחתה לקרב את הציבור לטבע, ולחנך אותו להגנה ושמירה עליו.

10 ללא ספק, "שביל ישראל" ממחיש את האהבה ותשומת-הלב הניתנות לערכי הטבע והסביבה בישראל.

המגזין "נשיונל גיאוגרפיק" בחר ב"שביל ישראל" כאחד ממסלולי הטיולים הטובים בעולם המשלבים נופי טבע מיוחדים עם מורשת, תרבות והיסטוריה. צוות השופטים של המגזין מצא שטיול ב"שביל ישראל" הינו חוויה נדירה ומרגשת, המדגישה את הבנת הטבע הייחודי של האיזור.

15 השופטים הסבירו את בחירתם דווקא ב"שביל ישראל" בכך שהשביל עובר דרך מדבר, אך גם דרך מקורות-מייים. הוא מגיע לקיבוצים וכפרים ומתפתל בין נופים שהשתמרו מזמן התנ"ך לנופים מודרניים. השביל מזמין את המטיילים בו להתרשם מהסביבה הטבעית ולהעריך אותה.

20 צוות השופטים של המגזין בחר ב"שביל ישראל" גם בזכות "מלאכי-השביל".

"מלאכי-השביל" הם אותם ישראלים הגרים קרוב לשביל ומתנדבים לסייע למטיילים במתן מי-שתייה, כוס-קפה, מקלחת, שקיות לאיסוף אשפה ומידע אשר מאפשר למטיילים "לזרום" עם הטבע.

25 על "מלאכים" אלה של "ישראל היפה", נכתב במגזין: "בזכותם מתגלה השביל גם כשביל של שלום וחברות".

"שביל ישראל" – חוויה של כבוד לאדם וטבע.

הקרמבו¹ כמטאפורה מושלמת לחיינו

תחקיר שערכתי עבור הבלוג הזה הבהיר לי סופית: הדרך בה אנחנו מתייחסים אל הקרמבו שלנו – זוהי הישראליות שלנו. או במילים אחרות, אין היום תרבות ישראלית בלי קרמבו. הוא פשוט חלק בלתי-נפרד מאיתנו.

5 מה לאכול קודם, את הבסיס (הביסקוויט) או הקרם? ואולי לא כדאי להפריד? להיעזר בכפית או להתעלם מקצת לכלוך מסביב? וְנִיל או מוקה?

כל אחד וטקס הקרמבו שלו, עליו הוא יגן בקנאות.

למרות מוצאו הצפוני, נהפך הקרמבו לאבן-יסוד בחיים הישראליים; בכל עונה נמכרות בישראל כ- 50 מיליון יחידות קרמבו.

10 הקרמבו "מפכב" בקלאסיקה הישראלית. לדוגמה, להקת "פּוֹרֶת" שרה עליו בידענות² ב"שיר המכולת" המפורסם שלה.

או, איך אפשר שלא להזכיר את דמותו של אלון שגיב בסרט-הפולחן "מבצע סבתא"? בסרט זה "זוכה" שגיב בשם "קרמבו" לאחר שנאלץ לאכול עשרות קרמבואים שאותם הוא לקח ללא רשות מהמטבח ...

15 שיטת אכילת הקרמבו, כך מתברר, היא סוגייה לא פשוטה גם בהלכה היהודית; מהי הברכה שיש לברך עליו על אכילתו בשבת? האם מותר להפריד את הביסקוויט מהקרם בשבת? השאלה והתשובה עליה ניתנות בשיר העכשווי: "הביסקוויט והקרם".

20 פעם, עונת החורף היתה עונת התפוזים, היום, זוהי עונת הקרמבו; עם ירידת הטמפרטורות – מתחיל בישראל תהליך הייצור, השיווק והאכילה של הקרמבו. חזרתם מקניות בסופרמרקט? אני רואה אתכם עם העגלה העמוסה שלכם כאשר בקצה הערימה, למעלה, מונח לו בכבוד מגש הקרמבואים המשפחתי. זהירות! לא למעוך, לא לשבור.

עם בוא האביב מסתיימת עונת הקרמבו מפני שהוא רגיש מאוד לחום.

נראה שהקרמבו הוא המטאפורה המושלמת לחיינו: קשיח בחוץ, רך ומתוק בפנים, עומד על בסיס חזק שגם אם לא אוהבים אותו – לא יהיה קרמבו בלעדיו.

אסתי ידידיה, www.mako.co.il (2012)

1 קרמבו: קציפת ביצה על בסיס של עוגיה, עטופה בשוקולד

2 בידענות: מתוך ידיעה והבנה בעניין

"המורה אירנה" – דיוקן של מורה

המונח *אירנה* הוא סרט תיעודי, שבו הבמאי מלווה את המחנכת אירנה ואת תלמידיה הצעירים בבית-ספר יסודי בשכונת הקטמונים בירושלים הנחשבת ל"שכונת עוני". רבים מן התלמידים הם ילדים ממשפחות עולים-חדשים קשות-יום.

אירנה, עולה חדשה בעצמה ואם חד-הורית, מבינה את קשיי התלמידים, אך דורשת מהם לעשות את המיטב, למרות הכל. 5

הסרט נפתח בשיטוט בשכונה והיכרות עם צליליה וצבעיה. אז, מובילה המצלמה את הצופים אל מסדרון בית-הספר וממשיכה ממנו אל המורה אירנה בכיתה, כאן היא עסוקה בהכנות אחרונות לקראת התחלת שנת-הלמודים: מתקנת ארון וכיסא, מיישרת תמונות על הקיר, תולה את מפת-ישראל. פעילויות אלה של אירנה הן המעבירות את המסרים העיקריים של הסרט. 10

הרהיטים שאותם מתקנת אירנה מסמלים את אמונתה בתיקון שלה עצמה, של בנה היחיד, וכמובן של תלמידיה המתקשים. גם תליית מפת-ישראל היא פעולה סמלית למורה העולה ולתלמידים המחפשים את זהותם בארץ החדשה. יותר מכך: אירנה המסורה עושה הכל לבדה, זוהי המציאות שבה היא חיה. 15

כאשר נפתחת שנת הלימודים, מוצגת אירנה תחילה כמחנכת [- X -] אשר דורשת מהילדים לשבת בגב ישר ובידיים שלובות, וקובעת [- 32 -] גם לכניסה בזמן לכיתה, אך בהמשך מתברר לילדים שהיא נוהגת כך מפני שהיא מכבדת ואוהבת אותם. "כל אימא שולחת ילד לבית-הספר בתקווה שהוא יהיה מוגן ואהוב. אני מבטיחה לכם: אני אוהב אתכם אך לא אסבול שמישהו יפגע בכבודו של תלמיד אחר". כך מסבירה אירנה את דרכה החינוכית לתלמידיה. וכשהתלמידה דשקה [- 33 -] להיות מאלפת-חיות, מחזקת אותה אירנה ואומרת: "לאֵלף זה קודם-כל לאהוב... הכל מתחיל מאהבה". נראה שאירנה מבינה את האחריות שלה ללמד את תלמידיה לאהוב, דווקא מפני שבביתם חסר רגש זה. 20

האיכפתיות, [- 34 -], הכבוד לזולת והאהבה – באלה נמצא כוחה של אירנה. בעזרת תכונות אלה מצליחה אירנה ללמד את תלמידיה אופטימיות ואהבת-אדם. 25

העתיד לפניהם.

קרובים קרובים: הטלוויזיה והספורט

הטלוויזיה והספורט כאילו נולדו זה בשביל זה. הקשר ביניהם הולך ומתחזק; בזמן שהטלוויזיה הבינה שהספורט הוא לא רק נושא ב"חדשות", אלא הוא בידור בעל כוח-משיכה עצום, השתנה הספורט מספורט עממי וחובבני, לספורט מקצועני ומסחרי.

מכאן, כל צד בשותפות הזאת נדרש לתת את החלק שלו: הספורט מתחייב להביא "הצגה" אייכותית ומעניינת, ואילו הטלוויזיה צריכה להשקיע כסף, שעות-שידור ואמצעי צילום מודרניים. 5

הספורט מספק לטלוויזיה את מה שהיא אוהבת: תמונות יפות, תנועה על המסך, מתח, הפתעות וריגושים. הודות לספורט זורם יותר כסף לטלוויזיה, וזה מאפשר לה להוסיף עוד ועוד ערוצי-ספורט ותכניות ספורט.

הטלוויזיה היא שהפכה את הספורט לדינמי, צבעוני, מושך ומתוקשר. הספורטאים היום הם כוכבי-טלוויזיה, דוגמנים וידוענים* המובילים פרסומות מצליחות של חברות מסחריות. ככל שהתקשורת מביאה יותר תכניות ספורט, כך גדלה ההערכה לספורטאים. 10

תעשיית הספורט המתפתחת מפרנסת ומחזיקה לא רק ספורטאים, אלא גם רופאים, מנהלים, פסיכולוגים, עורכי-דין, יועצי-אופנה, שדרנים, פרשנים ורבים אחרים.

אך לא הכל מושלם: עם היתרונות הכלכליים, יש גם חסרונות חברתיים וערכיים. 15

נכון שהטלוויזיה מזמינה את הצופים לצפות בנוחיות את אירועי הספורט לביתו של כל צופה, אך הצופה מאבד את המעורבות החברתית החיובית עם צופים נוספים, שאותם יכול היה לפגוש באצטדיון. גם חווית ההכנות ל"טקס" המשחק: צבעים, שירים, ביגוד ייחודי – לא קיימת יותר.

מטרת המפיקים בטלוויזיה היא לשמור על עירנות הצופים, והם מחליטים עבורם מה לצלם ולשדר; אם המשחק משעמם, הם ישדרו גם קטעי אלימות, צעקות, וכוחים ורכילות. 20

מעורבות הטלוויזיה, בנוסף ליתרונותיה, מדגישה פוחניות ושערוריות במקום ערכים חינוכיים של הספורט.

האם זה הספורט אותו אנו מעדיפים כצופים?

ויינגרטן, www.lib.cet.ac.il (2003)

* ידוענים: אנשים שהציבור יודע עליהם